

ΘΕΩΡΙΑ ΔΑΚΤΥΛΙΩΝ

Έξετάσεις Ιουνίου 2014

Καθηγητής Ν.Γ. Τζανάκης

16 Ιουνίου 2014

1. Έστω άκέραια περιοχή D .
  - (α') Αποδείξτε ότι ή σχέση συνεταιρικότητας στη D είναι σχέση ισοδυναμίας.
  - (β') Έστω ότι τὰ $a, b \in D$ είναι συνεταιρικά και τὸ a είναι ανάγωγο. Αποδείξτε ότι και τὸ b είναι ανάγωγο.
2. Έστω R μεταθετικός δακτύλιος με μοναδιαίο (συμβολίστε το με 1 , αντί 1_R) και I ιδεώδες του R .
  - (α') Αποδείξτε ότι $I = R \Leftrightarrow 1 \in I$.
  - (β') Αποδείξτε ότι, αν τὸ $\epsilon \in R^*$ ανήκει στο I , τότε $I = R$.
Πῶς “μεταφράζεται” αυτό, στην περίπτωση που τὸ R είναι σῶμα;
  - (γ') Αποδείξτε ότι, αν $\text{Rad}(I) = R$, τότε $I = R$.
3. (α') Έστω σῶμα K . Αποδείξτε ότι, αν τὸ $p(X) \in K[X]$ είναι ανάγωγο πολυώνυμο, τότε τὸ ιδεώδες $\langle p(X) \rangle$ του $K[X]$ είναι μεγιστικό (maximal).
Υπόδειξη: Θυμηθίτε ότι τὸ $K[X]$ είναι περιοχή κυρίων ιδεωδῶν.
  - (β') Έστω ὁ δακτύλιος-πηλίκου $\tilde{\mathbb{R}} = \mathbb{R}/\langle X^2 + 1 \rangle$ και τὸ στοιχείο του $\tilde{X} = X + \langle X^2 + 1 \rangle$.
    - i. Βρείτε ἐλάχιστου βαθμοῦ πολυώνυμο $f(X) \in \mathbb{R}[X]$, τέτοιο ὥστε $\tilde{X}^2 = f(\tilde{X})$.
    - ii. Μὲ ποιὰ “ἐπώνυμη” δομὴ είναι ισόμορφος ὁ $\tilde{\mathbb{R}}$ και σὲ ποιὸ στοιχείο της ἀντιστοιχεῖ τὸ $\tilde{X}$;
4. Έστω $\mathbb{Z}[\sqrt{-2}] = \{a + b\sqrt{-2} : a, b \in \mathbb{Z}\}$.
  - (α') Γιατί ή $\mathbb{Z}[\sqrt{-2}]$ είναι περιοχή μονοσήμαντης ἀνάλυσης;
  - (β') Αποδείξτε ότι $\mathbb{Z}[\sqrt{-2}]^* = \{-1, 1\}$ και ότι τὰ στοιχεῖα $\sqrt{-2}$ και $1 \pm \sqrt{-2}$ είναι ἀνάγωγα στοιχεῖα τῆς $\mathbb{Z}[\sqrt{-2}]$.
  - (γ') Έστω τὸ $f(X) = 6(X^2 + 2)(X^2 + 3) \in \mathbb{Z}[X]$. Ἀναλύστε τὸ $f(X)$ σὲ γινόμενο τῆς μορφῆς

$$f(X) = \{\text{μονάδα τῆς } D[X]\} \times \{\text{γινόμενο ἀναγῶγων τῆς } D[X]\},$$

σὲ κάθε μία ἀπὸ τὶς περιπτώσεις $D = \mathbb{Q}$, $D = \mathbb{Z}$ και $D = \mathbb{Z}[\sqrt{-2}]$.

Μπορεῖτε νὰ θεωρήσετε δεδομένο ότι τὸ σῶμα πηλίκων τῆς $\mathbb{Z}[\sqrt{-2}]$ είναι τὸ $\mathbb{Q}(\sqrt{-2}) = \{u + v\sqrt{-2} : u, v \in \mathbb{Q}\}$.

Υπόδειξη. Παρατηρήστε ότι $3 = (1 + \sqrt{-2})(1 - \sqrt{-2})$.

5. Έστω σώμα K , $n \in \mathbb{N}$ και $A \subseteq K^n$. Πώς ορίζεται το $I(A)$; Έστω $f \in K[X_1, \dots, X_n]$. Αποδείξτε ότι $\langle f \rangle \subseteq I(V(f))$.
6. Έστω σώμα K και $S \subseteq K[X_1, \dots, X_n]$. Αποδείξτε ότι το σύστημα εξισώσεων

$$\{f(u_1, \dots, u_n) = 0, \quad f \in S\}, \quad \text{άγνωστοι οί } u_1, \dots, u_n,$$

ακόμη κι αν το S είναι άπειρο (όποτε το σύστημα έχει άπειρες εξισώσεις), είναι ισοδύναμο με ένα σύστημα πεπερασμένου πλήθους πολωνυμικών εξισώσεων,

$$\{g_1(u_1, \dots, u_n) = 0, g_2(u_1, \dots, u_n) = 0, \dots, g_m(u_1, \dots, u_n) = 0\}.$$

Στή σύντομη απόδειξή σας, να επισημάνετε το σημείο, όπου κάνετε χρήση ενός “έπωνύμου” θεωρήματος. Τί λέει αυτό το θεώρημα και πώς το εφαρμόζετε στην απόδειξή σας;

Υπόδειξη: Δύο συστήματα εξισώσεων χαρακτηρίζονται ισοδύναμα αν και μόνο αν έχουν το ίδιο σύνολο λύσεων.

7. Δίδονται δύο καμπύλες C_1, C_2 του επίπεδου, με εξισώσεις $C_1 : f(u, v) = 0$ και $C_2 : g(u, v) = 0$, όπου $f, g \in \mathbb{R}[X, Y]$. Υποθέτουμε ότι οί καμπύλες αυτές δεν έχουν κοινά σημεία στο $\mathbb{C}^2$. Αποδείξτε ότι υπάρχουν $f_1, g_1 \in \mathbb{C}[X, Y]$, τέτοια ώστε

$$f(X, Y) \cdot f_1(X, Y) + g(X, Y) \cdot g_1(X, Y) = 1.$$

Στή σύντομη απόδειξή σας θα διατυπώσετε και θα χρησιμοποιήσετε το πόρισμα ενός “έπωνύμου” θεωρήματος, το οποίο και θα διατυπώσετε.

8. (α') Αποδείξτε ότι το $Y^2 - X^3 \in \mathbb{C}[X, Y]$ είναι ανάγωγο πολυώνυμο.
 (β') Αποδείξτε ότι το $\mathbb{V}(Y^2 - X^3)$ είναι ανάγωγο αλγεβρικό σύνολο του $\mathbb{C}^2$.

Βαθμολογία θεμάτων

1		2			3			4			5	6	7	8	
α'	β'	α'	β'	γ'	α'	β'(i)	β'(ii)	α'	β'	γ'				α'	β'
0.5	0.5	0.25	0.25	0.25	1	0.25	0.50	0.50	1	1.5	1	1	1.5	1.5	1

Σύνολο μονάδων 12.5. Βάση 5. Άριστα 10.

Καλή επιτυχία!